

TL 3 rahoitus elinkeinoelämää tukevien saavutettavuushankkeiden rakentamiseen

Jouni Ponnikas 2.12.2024

Rahoitusta Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikka ohjelmasta kuntien elinkeinoelämää tukeville saavutettavuushankkeille, maanantai 2.12.2024, Microsoft Teams

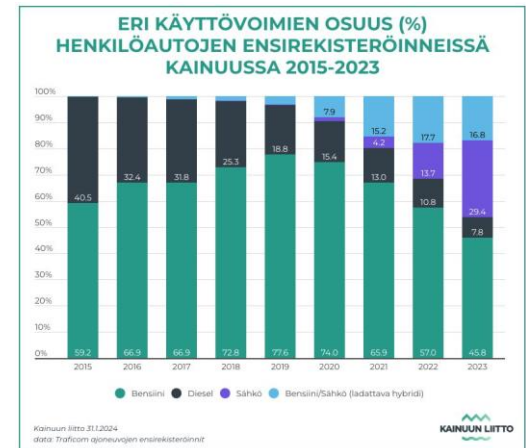
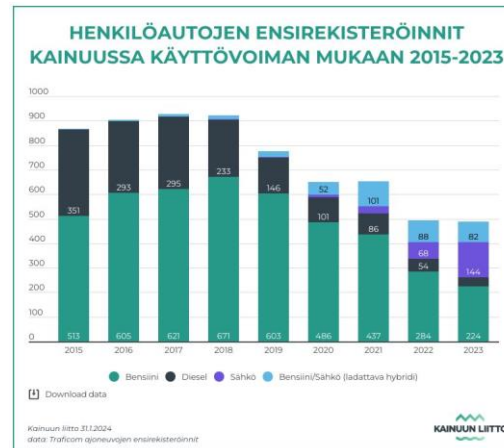
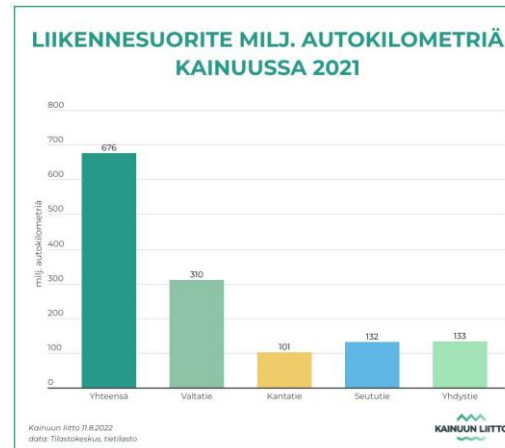
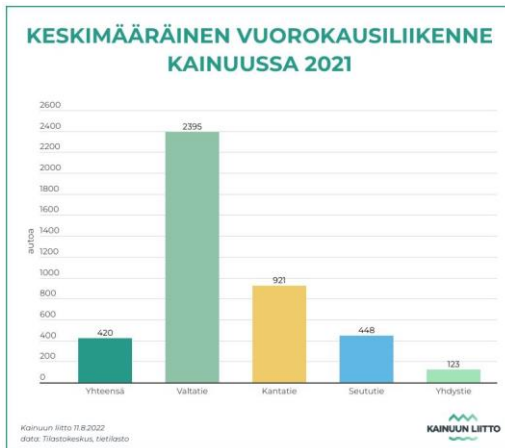
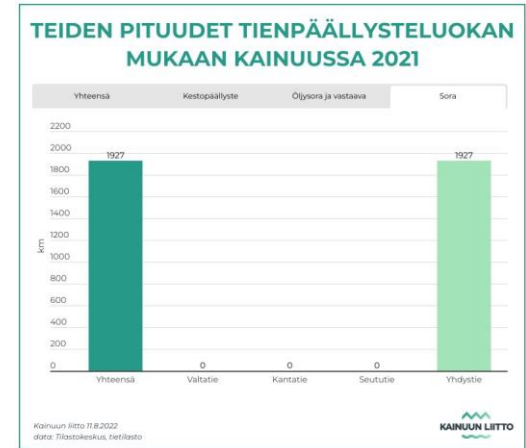
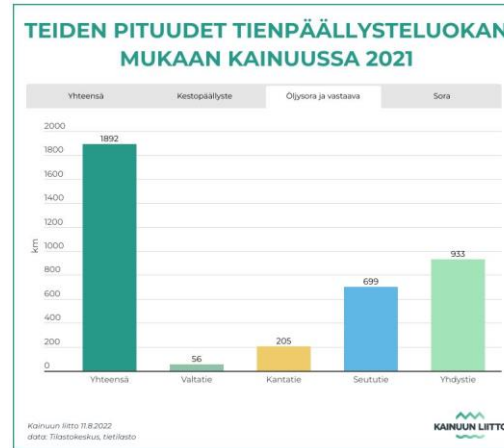
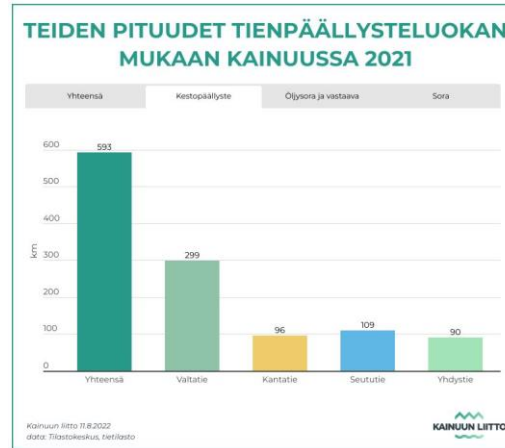
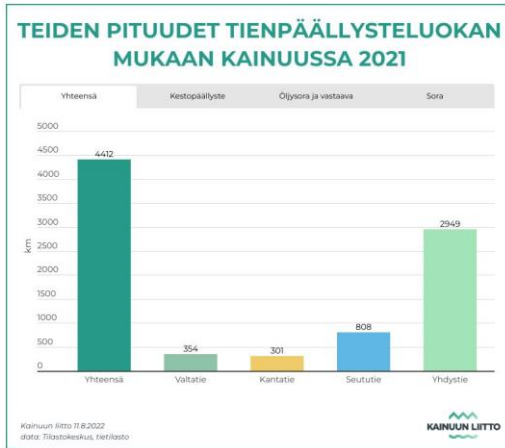
Tilaisuuden ohjelma

- Tilaisuuden avaus, **Eero Vilhu**, Kainuun liitto
- Kainuun liiton EAKR TL3 (saavutettavuuden kehittäminen) rahoitus, **Jouni Ponnikas**, Kainuun liitto
- ELY keskus saavutettavuushankkeiden (EAKR TL3) rahoittajana, **Janne Ranta**, POP- ELY
- Esimerkkejä EAKR rahoitteisista saavutettavuushankkeista Pohjois-Pohjanmaalta, **Marjo Paavola**, POP- ELY
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoitusmahdollisuudet Kainuun kunnille, **Pasi Loukasmäki**, POP- ELY
- Kysymykset ja keskustelu

Kainuun saavutettavuus on kehityksen kynnyskysymys

- Saavutettavuus on yksi Kainuun aluekehityksen pullonkauloista. Saavutettavuuden ja liikennejärjestelmän (liikenneverkon kunto ja palvelutarjonta) näkökulmasta kehityssuunta on ollut heikentyvä.
- Kainuun ja Itäisen Suomen liikenneinfrastruktuuri on jäänyt jälkeen Etelä- ja Länsi-Suomeen verrattuna tieverkon ja rataverkon kunnon, toimintavarmuuden ja palvelukyvyn osalta.
- Löydät Kainuun saavutettavuuteen liittyviä tilastoja ja infograafeja verkkosivuiltamme: <https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/liikenne>
- Liikennejärjestelmäsuunnittelusta sivuillamme: <https://kainuunliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/liikennejarjestelma>

Saavutettavuus Kainuussa/ indikaattoreita

EAKR-toimintalinja 3

Erityistavoitteen pääasiallinen sisältö Itä- ja Pohjois-Suomessa:

- tuetaan liikenteen energiatarpeen vähentämiseen sekä liikennejärjestelmien strategiseen suunnitteluun ja digitalisaatioon kytkeytyvää **TKI-toimintaa sekä investointeja**
- tuetaan **pk-yritysten kasvuun ja investointeihin vaikuttavia** maantieliikenteen- ja logistiikan investointeja ml. kävelyn ja pyöräilyn yhteydet
- tuetaan **maantieliikenteen parempaa yhteenliitettävyyttä muihin liikkumis- ja kuljetusmuotoihin** sekä yhteyksiä TEN-T –verkkoon parantavia paikallistason hankkeita
- tuetaan liikenteen **älykkäitä ja puhtaita ratkaisuja**, melutason alentamista ja liikenneturvallisuutta paikallistasolla edistäviä hankkeita
- kehitetään **uusiutuvia ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä** käytäviä liikennemuotoja sekä niihin liittyviä teknologioita (esim. liittymärakenteet) erityisesti harvan asutuksen ja pitkien etäisyyksien olosuhteet huomioiden

Kainuun liiton rahoitus EAKR-toimintalinjalta 3

- Kainuun liitolla on myönnettävissä toimintalinjan 3 hankkeisiin EU:n ja valtion vastinrahoitusta yhteensä 2 173 525 €
- Toistaiseksi toimintalinja 3 rahoitusta on myönnetty yhdelle selvityshankkeelle: [Vuokatintien \(Kt 76\) ja rautatien alikulkujärjestelyt Vuokatissa](#), jota toteutetaan 1.10.2023 – 31.5.2025.
- Kainuun liitto avaa tammikuussa 2025 EAKR-haun, jolle toivotaan hakemuksia erityisesti toimintalinjalle 3. Haku tapahtuu [EUORA2021 –järjestelmän](#) kautta.
- Mitä siis voidaan rahoittaa?

Erityistavoite 3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

- Tieliikenneinvestointeja toteutetaan Itä- ja Pohjois-Suomen alueella (NSPA tuki) erityistavoitteen 3.1 alta. Ohjelma-asiakirja löytyy tästä [linkistä](#).
- Investointien rahoitus perustuu Itä- ja Pohjois-Suomeen kohdistettuun pohjoisen pitkien etäisyyksien ja harvaan asuttujen alueiden erillisrahoitukseen.
- Erityistavoitteen toimenpiteillä parannetaan ja nykyaikaistetaan pk-yritysten kilpailukyvyn kannalta tärkeitä liikenne- ja logistiikkayhteyksiä, eri liikkumis- ja kuljetusmuotojen yhteenliitettävyyttä, elinkeinoelämää ja pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä liikenneväyliä ja -palveluita sekä liikenneturvallisuutta.
- Yritystoiminnan toimintaedellytysten kehittäminen on toimenpiteiden ensisijainen tavoite.
- Kohderyhminä voivat olla pk- ja mikroyritykset, kunnat, kehittämissyhtiöt, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yhdistykset ja säätiöt.
- Kainuun liitolta rahoitusta voivat hakea julkiset organisaatiot ja yhdistykset

Erityistavoite 3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Pääasiallinen sisältö:

- Pienet liikenneväyläinvestoinnit, joiden tavoitteena on edistää tuotannollisen pk-yritystoiminnan tai matkailuyritysten toimintaedellytyksiä.
- Hankkeeseen voi liittyä älykkäitä ja digitaalisia ratkaisuja, jotka edistävät liikenteen puhtautta, alhaista melutasoa ja liikenneturvallisuutta.
- Hankkeilla tavoitellaan pk-yritysten saavutettavuuden parantumista ja tuetaan yrittäjyyttä edistävien muiden investointien käynnistymistä.
 - > hankkeilla tulee tunnistaa selkeä vipuvaikutus.
- Liikenneväyläinvestointien rinnakkaishankkeina voidaan tukea myös vähäpäästöisen ja älykkään liikkumisen innovaatioita erityistavoitteista 1.1 tai 1.2 sekä ilmastokestävyyden parantamisiin ja seurantajärjestelmiin liittyviä hankkeita erityistavoitteesta 2.2.

Erityistavoite 3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

- Vipuvaikutusta seurantaan muun muassa:
 - Pk-yritykset, joiden saavutettavuus on parantanut (mittayksikkö lukumäärä)
 - Hankkeen aikaansaamat yrittäjyyttä edistävät muut investoinnit (mittayksikkö euro)
- Rahoituslain 757/ 2021 mukaisesti maakuntien liitto voi myöntää tukea kuntien ja kuntayhtymien toteuttamiin yritysten toimintaedellytyksiä tukeviin perusrakenteen investointihankkeisiin (perusrakenteen investointituki).
- Perusrakenteen investointituella voidaan tukea kuntien kaavatiehankkeita.

Erityistavoite 3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

- Hankevalmistelussa huomioitavia seikkoja:
 - Vaikutusalueen kaava voimassa
 - Katualueen kaava voimassa ja maapohja kunnan omistuksessa
 - Suunnitelmat olemassa (yleiskartta, suunnitelmakartta, pituus- ja tyyppipoikkileikkaus, kustannusarvio)
 - Tarvittaessa liittymälupa ja liittymän purkulupa
 - ”Hankeaihiot” (suunnitelmat eivät valmiita) voi saattaa tiedoksi rahoittajalle
- Toteutus ulkopuolisena urakointina.
- Kevyenliikenteen väylät mahdollisia, jos ne liittyvät oleellisena osana kaavatien toteuttamiseen.
- Rahoitetaan kaavatietalueiden vaatimia kuivatusoja, tiealueen valaistusta, vihertöitä ja asfaltointia sekä vähäisiä valtion maanteiden yhteyteen rakennettuja väistämiskaistoja.
- Tukea ei myönnetä teiden korjauksiin, aluekuivatukseen, kuitu-, vesi- ja viemärilinjojen rakentamiseen.

2021-2027: TL3:n sisällöstä

- Käytössä vain IP-alueella, pohjoisen harvaan asuttujen alueiden erityisrahoituksella
- Keskiössä edelleen tuotannollisen pk-yritystoiminnan ja matkailuyritysten toimintaympäristön parantaminen
- Hankepareja: et 1.1 (ÄES) & TL3, et 1.2 (digi) & TL3, et 2.2 (ilmasto) & TL3
- DNSH-tarkastelu yleisissä valintakriteereissä (pakollinen TL3:n investointihankkeissa): Onko hanke DNSH-periaatteen mukainen + lyhyt perustelu (vrt. ympäristövaikutusten ja ilmastokestävyyden arviointi)

Esimerkki: Vuokatintien ja rautatien alikulkujärjestelyiden selvittäminen

- Sotkamon kunnan hanke ”Vuokatintien (Kt 76) ja rautatien alikulkujärjestelyt Vuokatissa”: toteutetaan hankesuunnitelman mukaisesti 1.10.2023 – 31.5.2025.
- Taustalla on Vuokatin matkailualueen voimistuminen ja kehittyminen ja se, että matkailun niin kutsutut kiintopisteet muodostuvat kolmiomaisesti Katinkullan, Vuokatinrinteiden ja urheiluopiston alueisiin, aiheuttaen liikenteen kehittämistarpeita.
- Alueelle tarvitaan uusia suunnitelmia, joiden pohjalta voidaan edetä käytännön liikenneinvestointeihin - uusi, monipuolinen ja keskeisten käyntikohteiden etäisyyksiä lyhentävä kulkuyhteys

Erityistavoite 3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen / Pohjois-Pohjanmaa

- Pohjois-Pohjanmaalla rahoitettuja kuntien kaavatiehankkeita :
 - Mäntyselän tieyhteys, Kuusamo
 - Puhdistamontien tason parantaminen, Pyhäntä
 - Saavutettavampi Kurunpuhto, Nivala
 - Pentinkankaan yritysalueen kehittäminen, Ii
 - Kalajoen sataman yrityspuiston saavutettavuuden kehittäminen, Kalajoki
 - Junnikankankaan teollisuuspuisto I vaihe, Ylivieska
 - Ruutikankaan liikennealueiden kehittäminen, Liminka
 - Ruutikankaan liikennealueiden kehittäminen, Lumijoki

Kainuun liiton EAKR-haku tammikuu 2025 – mukana TL 3

Saavutettavampi Suomi - Kaivataan Kainuun kuntien hankkeita esim. seuraaviin teemoihin:

- Tuetaan pk-yritysten kasvuun ja investointeihin vaikuttavia maantieliikenteen- ja logistiikan investointeja ml. kävelyn ja pyöräilyn yhteydet
- Tuetaan maantieliikenteen parempaa yhteenliitettävyyttä muihin liikkumis- ja kuljetusmuotoihin sekä yhteyksiä TEN-T –verkkoon parantavia paikallistason hankkeita
- Hankkeella edistetään liikenteen älykkäitä ja puhtaita ratkaisuja, melutason alentamista ja liikenneturvallisuutta paikallistasolla edistäviä hankkeita
- Hankkeella kehitetään uusiutuvia ja vaihtoehtoisia voimanlähteitä käyttäviä liikennemuotoja sekä niihin liittyviä teknologioita (esim. liittymärakenteet) erityisesti harvan asutuksen ja pitkien etäisyyksien olosuhteet huomioiden.
- Hankkeella edistetään liikenteen energiatarpeen vähentämiseen sekä liikennejärjestelmien strategiseen suunnitteluun ja digitalisaatioon kytkeytyviä investointeja.

Ole yhteydessä Kainuun liittoon ennen hakemuksen jättämistä

Yhteyshenkilösi hankerahoitukseen liittyvissä asioissa:

EU-hankekoordinaattori

Heikki Immonen

heikki.immonen@kainuunliitto.fi

044 7974 273

Maksatustarkastaja

Kati Moilanen

kati.moilanen@kainuunliitto.fi

040 709 4081

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027